

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

برای احمد باطبی پرونده جدیدی تشکیل شد

جمعه ۷ آذر ۱۳۸۲ - ۲۸ نوامبر ۲۰۰۳

خانواده‌ی «احمد باطبی» با ابراز نگرانی از وضعیت جسمی و روحی نامناسب فرزند خود در زندان، از تشکیل پرونده‌ای جدید برای او خبر دادند. محمدباقر باطبی، پدر احمد باطبی در این زمینه به خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) توضیح داد: با اتهاماتی جدید درباره‌ی حضور در تشکلهای غیرقانونی برای احمد باطبی در دادسرای اوین تشکیل پرونده شده است؛ چون در بعضی مراسمهای افطاری دانشجویان و برنامه‌ی دیدار با لیگابو شرکت داشته است. وی تشکیل این پرونده را سرپوش گذاشتن بر روی حکم قبلی وی دانست و گفت: هفته‌ی قبل با او در زندان اوین ملاقات کردیم که وضعیت جسمی و روحی بسیار نامناسبی داشت و همین وضع باعث نگرانی ما شده است. پدر باطبی یادآور شد که فرزندش توسط دادسرای اوین پیش از پایان مرخصی‌اش دستگیر شد.

گزارش‌های نگران کننده

از شامگاه پنجشنبه گزارش‌های نگران کننده تازه‌ای از وضعیت احمد باطبی منتشر شده است. جبهه متحد دانشجویی، در اطلاعیه‌ای از انتقال مجدد وی از سالن شماره یک اندرزگاه هفت اوین به مکانی نامعلوم خبر داده و کمیته پیگیری وضعیت احمد باطبی، اطلاع داده که وی تحت شکنجه‌های سخت قرار گرفته است.

جبهه متحد دانشجویی روز پنجشنبه در اطلاعیه خود خاطر نشان کرد: صبح امروز احمد باطبی با لباس سازمان زندان‌ها از سالن یک اندرزگاه شماره هفت زندان اوین به مکان نامعلومی در این زندان (احتمالاً بند 325 سپاه) منتقل گردید.

به نوشته این اطلاعیه این خبر که از سوی یکی از دانشجویان مبارز دربند و از هم‌بندیان احمد باطبی در سالن یک به اطلاع این جبهه رسید، حاکی از آن است که احمد باطبی برای بازجویی به سلول انفرادی منتقل و همینک در شرایط سختی بسر می‌برد. احمد باطبی چندی پیش از زندان انفرادی 325 سپاه به بند عمومی اندرزگاه شماره 7 بازگردانده شده بود.

دانشجویان مبارز دربند که احمد باطبی را در بازگشت از سلول انفرادی دیده بودند، می‌گویند: چهره شکسته و اندام تکیده‌ی احمد باطبی پس از بازگشت از سلول انفرادی نشان دهنده اوج فشار بر روی ایشان بود.

احمد باطبی پس از بازگشت از سلول انفرادی به دوستان خود در سالن عمومی گفته بود که من را تحت فشار قرار دادند تا اعترافات کذب‌ی را ارائه داده و اطلاعات خواسته شده از سوی بازجویان را به رشته تحریر درآورم.

جبهه متحد دانشجویی با ابراز نگرانی عمیق خود از وضعیت احمد باطبی، به مسئولان قضایی و امنیتی کشور هشدار داده است با رها کردن این سنبل دانشجویان آزاد اندیش ایران از اسارت سلول‌های انفرادی و بازجویی‌های غیرقانونی در بازداشتگاه‌های امنیتی سپاه، از وقوع فاجعه‌ای همچون قتل زهرا کاظمی جلوگیری به عمل آورند.

کمیته پیگیری وضعیت احمد باطبی نیز در اطلاعیه خبری شماره 9 خود، از دور جدید بازجویی و شکنجه احمد باطبی خبر داده و نسبت به خطرانی که جان وی را تهدید می‌کند، هشدار داده است. در این اطلاعیه دادستان مرتضوی، مسئول جان این دانشجوی زندانی اعلام شده است. در اطلاعیه خبری شماره 9 این ستاد آمده است:

بر اساس خبری که ساعتی پیش به دست ما رسید دور دوم شکنجه و بازجویی احمد باطبی به سرپرستی شخص سعید مرتضوی دادستان کل تهران برای واداشتن وی به اعترافات دروغین و پرونده سازی علیه برخی از فعالان مستقل دانشجویی و حقوق بشر آغاز شده است. در حالی که شکنجه و بازجویی احمد باطبی در دو هفته گذشته پیرامون واداشتن وی به پذیرش اعترافات دروغین مربوط به خود وی بود. دادستان مرتضوی تحت فشارهای شدید مجامع حقوق بشر با یک روز وقفه در این بازجویی‌ها و اقرار گیریهای زیر شکنجه‌های وحشیانه در پی آن بود تا کمی از این فشارها بر خود بکاهد، اما اینک خطر جدی احمد باطبی را تهدید می‌کند.

این اطلاعیه می افزاید: بر اساس یک گزارش موثق با وجود شکنجه شدید وی که حداقل در یک مورد به خون ریزی داخلی منجر شده است، شکنجه گران از اعزام وی به بهداری اوین خودداری کرده اند و حتی اجازه استفاده از داروهایش را نیز به او نداده اند در عوض به وی آمپولهای برای سهولت اقرار گیری تزریق کرده اند.

کمیته پیگیری وضعیت احمد باطبی در اطلاعیه خود تاکید کرده است جان احمد باطبی سمبل مقاومت دانشجویان در خطر است و از «هم میهنان، دانشجویان مبارز، سازمان ها و مجامع حامی حقوق بشر» خواسته است به یاری او بشتابند.

آخرین وضعیت و اتهامات تازه احمد باطبی

مریم احمدی (رادیو فردا): جمعه 7 آذر 1382 - 28 نوامبر 2003

احمد باطبی، دانشجوی زندانی، که به مرخصی رفته بود، در پی دیدار با امبی لیگابو، گزارشگر حقوق بشر در تهران، به وضع مرموزی ناپدید شد و با تلاش بی وقفه پدرش سرانجام پس از چند روز معلوم شد دادستانی تهران وی را دستگیر کرده است و به سلول انفرادی در زندان اوین منتقل کرده است. پدر احمد باطبی در دیداری که با وی در اوین داشته است، وضع جسمی و روحی و روانی پسرش را نامناسب و نگران کننده توصیف کرده است و از تشکیل یک پرونده تازه علیه او خبر داده است. علی سردمی، از فعالان جنبش دانشجویی ایران، درباره آخرین وضعیت و اتهام های تازه احمد باطبی به رادیو فردا می گوید:

علی سردمی (فعال جنبش دانشجویی ایران): چند روز پیش احمد باطبی را به بند یک انتقال دادند، ولی بعد مجددا گویا از بند یک احمد باطبی را برده اند به یک جای نامعلوم که هنوز مشخص نیست. البته این خبری است که از داخل زندان به ما داده شده است. اتهاماتی هم که فرمودید، بله ما هم شنیده ایم که این اتهامات را به احمد باطبی وارد کرده اند، ولی جای سوال است که احمد باطبی که الان چهار سال و نیم است که در زندان است، چطور می تواند رابطه داشته باشد با گروه های غیر قانونی یا هر چیزی. هر چند و وقت یک دفعه به مرخصی می آید و مرخصی هایی هم که می آید احمد باطبی، برای دانشگاه است و دادن امتحاناتش و من فکر نمی کنم صرف رفتن به یک افطاری در یک جایی مثل دانشگاه، ارتباط داشتن با گروه های غیر قانونی است. این اتهامات را به ایشان وارد کرده اند، ولی هنوز جهت اثبات این که اتهامات چیزی را ارائه نداده اند. ما خیلی مشتاق هستیم که بشنویم برای اثبات این چه چیزی را ارائه می دهند. البته کلا سیستم قضائی ایران در کشور، چیزی را اثبات نمی کند، فقط اعلام می کند و جهت اثباتش هیچ نیازی نیست که به کسی بگوید که جهت اثبات این قصه و این اتهام، این موارد وجود دارد. فقط می گویند ایشان مثلا اقدام علیه امنیت داخلی کشور کرده است. حالا به چه طریق و چگونه، آن دیگر اصلا مهم نیست.

امیر آرمین (رادیو فردا): شما می دانید ایشان چه گفته اند به آقای لیگابو که باعث شده است این جور نحوه دستگیرییشان ...

علی سردمی: در جلسه ای که با آقای لیگابو گذاشتند، چون من خودم هم در جلسه حضور داشتم و بودم در آن جلسه، اتفاقا احمد باطبی اصلا صحبتی نکردند. تنها چیزی که احمد باطبی در آن جلسه ارائه دادند، یک لیستی از زندانیانی بود که در زندان بودند و نه من، تمام خانواده هایی که در آن جا بودند به شهادت کسانی که زندانی سیاسی دارند، احمد باطبی صحبت آن چنانی نکرد و ما هم خیلی متعجب هستیم از این که دیدار این گزارشگر سازمان ملل با احمد باطبی یک جرم تلقی شده است. به هر حال ایشان یکی از کارهایی که می خواستند بکنند این بود که با زندانیان سیاسی دیدار بکنند، یک لیستی داشتند و از جمله در آن لیستی که داشتند اسم احمد باطبی هم در آن بود. اعلام کردند که اگر احمد باطبی امروز این جا نمی آمد، اصلا در داخل زندان ما به دیدنش می رفتیم و من نمی دانم این چه اتهامی است. ما هم مانده ایم واقعا و برای ما هم جای پرسش دارد که دیدار با یک گزارشگر سازمان ملل که به گفته معاونت بین المللی قوه قضائیه، جناب آقای لاریجانی، هیچ منعی در دیدار ایشان با هیچ شخص خاصی وجود ندارد طبق مصاحبه ای که کردند، من نمی دانم چرا این را جرم تلقی کرده اند.

ا.آ.: پدر آقای باطبی گفته اند که ایشان را که در زندان دیده اند، وضع روحی و جسمیشان خیلی بد بوده است.

علی سردمی: این مطمئنا یک زندانی وقتی چهار سال و نیم زندان را تحمل می کند، زندان در زندان برایش خیلی سخت است دیگر. اصولا زندان انفرادی جای بسیار سختی است، حتی اگر تلنگری هم به آدم نزنند، حتی اگر به قول معروف از لحاظ فیزیکی هم شکنجه ندهند، خود زندان انفرادی یک شکنجه است به گفته خود آقایان. خوب مطمئنا کسی که با یک روحیه خاصی می آید مرخصی از زندان، بعد می گیرند و در زندان انفرادی می کنندش، مطمئنا احمد باطبی از لحاظ روحی شکسته تر می شود. مطمئنا احمد باطبی از لحاظ روحی داغون تر می شود. یک بچه ای که چهار سال و نیم جوانیش را به خاطر بلند کردن یک پیراهن خونی، اعدام می گیرد و بعد با دو درجه تخفیف می شود 15 سال، بعد به خاطر این که می آید دانشگاه، افطاری دعوت دارد یا به دیدار فلان آقا می رود، یا به دیدار خانم عبادی می رود می گیرندش و در سلول انفرادی می برندش، حالا ان انفرادی هایی که خود من هم بودم مثل 325 (اطلاعات سپاه) یا مثل 209 وزارت اطلاعات، خوب به هر حال این ها چیزی نیست که به این راحتی آدم از آن بگذرد و هیچ تغییر روحیه ای ندهد.

ا.آ: با توجه به این که آقای احمد باطبی به مرخصی آمده بودند و بنا بود دو روز بعد خودشان به زندان برگردند، چرا به این شکل ایشان را دستگیر کردن و دو سه روزی هم از ایشان خبری نبود؟ علی سمرمدی: به این شکل بردنش برای ما هم جای سوال است. من واقعا نمی دانم که چرا این کار را می کنند، تنشی که ایجاد می کنند از لحاظ روحی - روانی در خانواده آن شخصی که به این شکل گم می شود، خیلی وحشتناک است. طفلک پدر آقای باطبی تلاش بسیار زیادی کرد تا توانست احمد را پیدا بکند، چون اوایلش که اصلا می گفتند که هیچ خبری از او نداریم.

انجمن جهانی قلم خواستار رفع سرکوب نویسندگان و روزنامه نگاران ایران شد شهرام میریان (راديو فردا): جمعه 7 آذر 1382 - 28 نوامبر 2003

همه ساله در چنین ایامی، انجمن جهانی قلم، کنگره فراگیر خود را در یکی از کشورهای جهان برپا می دارد. همایش سالانه امسال در شهر مکزیکو سیتی برگزار شد و در آن نمایندگانی از حدود 110 انجمن قلم از سراسر دنیا شرکت داشتند. این کنگره بعد از ظهر امروز پس از 5 روز فعالیت با صدور قطعنامه ای به کار خاتمه داد. فرج سرکوهی، روزنامه نگار ایرانی که به عنوان یکی از اعضای انجمن قلم آلمان در این همایش شرکت دارد، از محل این گردهمایی در مکزیکوسیتی به تشریح قطعنامه ای می پردازد که رو به سوی ایران دارد.

فرج سرکوهی: در این قطعنامه چند نکته مهم مطرح شده که نخست در مورد قتل خانم زهرا کاظمی در ایران به دست قوه قضاییه یا وزارت اطلاعات، به هر حال دولت ایران در مجموع مطرح شده، بعد همچنین اشاره کرده در بند دیگر ادامه شیوه وادار کردن نویسندگان و روزنامه نویسان به اقرارهای کاذب و پذیرفتن اتهامات جعلی زیر شکنجه که به مورد آقای علیرضا جباری و انصافعلی هدایت به عنوان نمونه در این قطعنامه با ذکر نام اشاره شده. در این قطعنامه سپس درخواست شده که نویسندگان و روزنامه نگاران زندانی از جمله اسامی که اینجا برده شده، آقایان پورزند، حجت الاسلام اشکوری، آقای اکبر گنجی، عمادالدین باغی، عزیز رستم خانی، سعید صدر، ناصر زرافشان، رضاعلیخانی، ایرج جمشیدی و چند نفر دیگر اسم برده شده، خواستار آزادی همه نویسندگان و روزنامه نگاران زندانی شده. پن اقدام دولت ایران در مورد کنترل اینترنت و بستن سایتها و گوناگون را عملی مخالف آزادی بیان و مخالف حقوق بشر دانسته و آن را محکوم کرده، پن خواستار لغو سانسور و انحلال اداره سانسور در ایران شده و خواستار چاپ کتاب شده، پن خواستار آن شده که روزنامه نویسان ایرانی بتوانند بدون پروانه ویژه یا آن امتیاز که در ایران رایج است، روزنامه منتشر کنند، پن خواستار این شده که همه اقدامات دولت ایران در مورد سرکوب نویسندگان و روزنامه نویسان متوقف بشود و در پایان قطعنامه همچنین آمده است که همه شعب پن در سال آینده به طور متمرکز در مورد ایران اقدام خواهند کرد و از دولتهایشان خواهند خواست، بویژه دولتهای اروپایی، کانادا و غیره که از روابط اقتصادی خودشان با دولت ایران استفاده کند تا به دولت ایران فشار بیاورد که ماده نوزده اعلامیه حقوق بشر در مورد آزادی را بیان کند و همچنین می دانیم که جلسات پن به طور وسیعی در مطبوعات دنیا منعکس می شود و خود من مثلا چندین مصاحبه با تلویزیونهای مشهور کردم، دیگران هم همینطور و با توجه به حضور نویسندگان بزرگی مثل نادین گلدمن، ... و دیگران، توجه بسیاری به این جلسه شده و همه ما امیدواریم که افکار عمومی و اقدامات سال آینده پن بتواند کمک کند به همکاران ما در ایران.

ش. م: فرج سرکوهی در ادامه این گفتگو در مکزیکوسیتی یادآور می شود که در شصت و نهمین کنگره انجمن جهانی قلم، برای اولین بار نمایندگانی نیز از انجمن قلم افغانستان حضور داشتند و این درحالی است که نماینده ای از کانون نویسندگان ایران در این همایش بزرگ شرکت نداشت.

تورریسم و سلاحهای کشتار جمعی

محمدجعفر پوینده، قربانی دیگری از قتل‌های سیاسی

بهنام باوندپور - راديو آلمان - جمعه 7 آذر 1382 - 28 نوامبر 2003

پاییز هر سال تمامی دگراندیشان ایران فاجعه ای را به خاطر می آورند به نام "قتل‌های سیاسی" که اینک پنج سال از آن می گذرد. محمدجعفر پوینده یکی از قربانیان این قتلها بود. نگاهی به زندگی، آثار و فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی او می تواند نشانگر این باشد که در منطق خشونت هیچکس در امان نیست، و از جمله مترجم "منشور اعلامیه حقوق بشر."

"افراد اعم از شهروند و بیگانه، مدافع و منتقد، موافق و مخالف، باید در سخن گفتن به یکسان آزاد باشند. آنان باید در سخن گفتن آزاد باشند، زیرا بقیه باید در شنیدن آزاد باشند." دو جمله ساده نما که در ایران پیچیده ترین پاسخها را می طلبد؛ سخنانی از محمدجعفر پوینده یکی از قربانیان قتل‌های سیاسی آذرماه 1337.

گفته هایی از این دست که "جویندگی و ستایشگری زیبایی و خوش پوشی و همه کمالات انسانی" و "برگزیدن دوست و قدم زدن با او" حق هر انسانی ست، در فضای آکنده از ترس سال 1377 شهامت می طلبید که محمدجعفر پوینده داشت.

محمدجعفر پوینده در سال 1332 در یزد متولد شد، در دانشگاه تهران به تحصیل حقوق قضایی پرداخت، به فرانسه رفت و از دانشگاه سوربن با مدرک فوق لیسانس فاع التحصیل گردید. بیش از 20

اثر را از زبان فرانسوی به فارسی ترجمه کرد، مقالات بسیاری نوشت و در چندین مصاحبه به روشن کردن نظرات خود پرداخت. آخرین اثرش ترجمه "منشور اعلامیه حقوق بشر" بود. آیا علت قتل فجیع محمدجعفر پوینده، به فعالیت او در کانون نویسندگان ایران محدود می شد و یا باورهای او که خود را در نوشته هایش نشان می دهند باعث شد که مغضوب گروههای ترور شود؟ منصور کوشان، نویسنده و دوست محمدجعفر پوینده در گفتگویی با «بخش فارسی دویچه وله» پاسخ می دهد: "یکی از افرادی که در آن زمان می توانست مقاله های اندیشمندانه ای در اختیار من بگذارد برای «تکاپو» مقاله هایی که اندیشه هایی را در جامعه ایران پرورش بدهد، محمدجعفر پوینده بود. او هر چیزی را که انتخاب می کرد، با فکر و درایت بود. تنها به دلیل فعالیتهای فرهنگی و دقت نظر و مسئولیتی که داشت، او جانش را در این راه باخت. هیچ سابقه دیگری نقش اساسی در این مرگ و در این کشتار عمومی نویسندگان واقعا وجود نداشت. از آنجا که پوینده با دقت متن های ترجمه اش را انتخاب می کرد و از جمله در همان لحظاتی که ما تدارک می دیدیم برای برگزاری مجمع عمومی، منشور اعلامیه جهانی حقوق بشر را ترجمه کرد و در میزگردی که من در «آدینه» گذاشتم، او یکی از افرادی بود که نظرات خیلی صریحی در مورد عدم انطباق اعلامیه جهانی حقوق بشر در جامعه ایران اعلام کرد."

پنج شنبه ۱۹ آذرماه ۱۳۷۷ رادیوهای خارجی پس از اعلام ربوده شدن و قتل محمد مختاری، خبر ناپدید شدن پوینده را هم پخش کردند. نازنین پوینده تنها فرزند محمدجعفر پوینده در تماسی با خبرنگاران می گوید: "با دفتر رییس جمهوری هم تماس گرفتم، ولی هیچ کمکی نکردند. حتا از کشته شدن محمد مختاری هم در عصر چهارشنبه اطلاعی نداشتند". تازه شنبه ۲۱ آذرماه بود که سیما صاحبی همسر محمدجعفر پوینده، پس از جستجوی تمام سردخانه های پزشکی قانونی تهران، بدون هیچ نتیجه ای به خانه بازگشت و سپس اداره آگاهی تهران به وی اطلاع داد که جسد همسرش در بادامک شهریار پیدا شده است.

محمدجعفر پوینده که بود و چه می کرد؟ جرمش چه بود؟ پاسخ را از زبان منصور کوشان می شنویم: "محمدجعفر پوینده یکی از اعضای فعال جمع مشورتی کانون نویسندگان بود و در این اواخر که آن سانحه وحشتناک بوجود آمد و همه ما محکوم به مرگ شدیم و او و مختاری متأسفانه از میان ما رفتند، یکی از اعضای کمیته برگزاری مجمع عمومی کانون نویسندگان بود، یکی از افراد فعال در نوشتن متن نامه ۱۳۴ نویسنده و منشور کانون بود.

اینک پنج سال از قتل کسی می گذرد که خلاصه ی تنها جرمش این بود که می گفت: "هرگونه محدودیتی که در قانون برای آزادی بیان تعیین شود، به وسیله ای برای سرکوب اندیشه ها و آثار مخالف بدل می گردد و به همین سبب است که آزادی قلم باید از دسترس حکومتها بیرون باشد."

مراسم یادبود مجید شریف برگزار شد

جمعه ۷ آذر ۱۳۸۲ - ۲۸ نوامبر ۲۰۰۳

به گزارش خبرنگار خبرگزاری کار ایران، ایلنا، عصر امروز، جمعه هفتم آذر ماه مراسم یاد بود مجید شریف، نویسنده و مترجم، بر سر مزار وی در قطعه هنرمندان بهشت زهرا برگزار شد. در این مراسم که با حضور جمعی از دوستان و علاقمندان وی برگزار شد، سه تن از همفکران او علی طهماسبی، نویسنده و پژوهشگر، امیر رضایی، نویسنده و مترجم و سوسن شریعتی سخنرانی کردند. گفتنی است مجید شریف که از فعالان سیاسی بوده، در اواخر عمر به ترجمه کتابهای فلسفی از جمله آثار نیچه پرداخته بود. از جمله آثار وی می توان به کتابهایی چون "تاریخ يك ارتداد" و "تاریخ یهود"، از روزه گارودی، "اراده قدرت" و "سیر حکمت در یونان" از نیچه و "زن شورشی؛ زندگی و مرگ رزا لوگزامبورگ" از گالو ماکس اشاره کرد. جسد شریف را چند روز پس از اینکه در اواخر آبان ماه سال 77 مفقود شده بود، یافتند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

گفتگوی پریزیدنت بوش با خبرنگاران پس از سفر به عراق

رادیو آمریکا - جمعه ۷ آذر ۱۳۸۲ - ۲۸ نوامبر ۲۰۰۳

پریزیدنت بوش می گوید دیدار غیر منتظره وی از عراق در روز شکرگزاری با این هدف صورت گرفت که وی شخصا به نیروهای آمریکائی در آنکشور بگوید مردم ایالات متحده به آنها افتخار کرده و از آنان پشتیبانی می کنند.

پریزیدنت بوش که کوتاه زمانی پس از بازگشتش به آمریکا در اوایل ساعات بامداد امروز با خبرنگاران گفتگو می کرد افزود که این مهم بود که این پیام را به آگاهی سربازان برساند که هموطنان آنها در داخل آمریکا به آنها که اکنون دور از وطن به خدمت اشتغال دارند، فکر می کنند. سفر پریزیدنت بوش به بغداد موجب شگفتی متجاوز از ۶۰۰ سرباز آمریکائی شد که نهار روز شکرگزاری را در فرودگاه بغداد با آنها صرف کرد. کاندولیزا رایس مشاور امنیت ملی کاخ سفید که در این سفر رئیس جمهور را همراهی می کرد به شبکه تلویزیونی سی ان ان گفت سفر به بغداد بمدت شش هفته در دست مطالعه بوده است.

منابع خبری از بغداد گزارش دادند که دو خواهر جوان عراقی به دست نیروهای آمریکایی در نزدیکی شهر بعقوبه، کشته شدند.

جمعه ۷ آذر ۱۳۸۲ - ۲۸ نوامبر ۲۰۰۳

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی جنگ، نیروهای آمریکایی شب گذشته (پنجشنبه) در فرودگاه "ابن فرانس" واقع در 60 کیلومتری شمال بغداد با شلیک گلوله، فاطمه و عدرا، دو خواهر 15 و 12 ساله‌ی عراقی را که در حال جمع‌آوری چوب بودند، از پای در آوردند. این در حالی بود که نیروهای آمریکایی در هنگام تحویل دادن جنازه‌ی یکی از دخترها به پلیس، مدعی شده بودند که وی اسلحه در اختیار داشته؛ اما پس از جست‌وجوی خانه‌ی وی هیچ اسلحه‌ای پیدا نشد.

از غرب بغداد نیز خبر می‌رسد که یک نیروی آمریکایی که در محل انفجار بمبی در رمادی حضور داشت، امروز به علت جراحات وارده کشته شد. همچنین، یک سخنگوی ارتش آمریکا اعلام کرد که یک سرباز آمریکایی امروز در پایگاه نظامیان آمریکا در شهر موصل، هدف قرار گرفته و کشته شد. این سخنگو اظهار داشت که این حمله، مقر لشکر 101 هوایرد آمریکا را که در یکی از قصرهای صدام واقع شده، هدف قرار داد. انتهای پیام

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

هفته نامه های ایران: ۷ آذر

بی بی سی - جمعه 7 آذر 1382 - 28 نوامبر 2003

ایران و همشهری جمعه پیامدهای قطعنامه هفته گذشته شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره ایران را بررسی کرده و این قطعنامه را نشانه ناکامی آمریکا در تلاش علیه ایران ارزیابی کرده و نوشته اند که این قطعنامه احتمال رویارویی آمریکا با ایران را در کوتاه مدت کاهش خواهد داد. **صدا** که روزهای شنبه در اصفهان منتشر می شود، موضوع حقوق بشر را بحران جدید علیه ایران خوانده و از مقامات جمهوری اسلامی خواسته است از گذشته درس گرفته، از بروز بحران جلوگیری کنند.

به نوشته **صدا** وقتی می توان به گونه ای ساده تر و با هزینه کمتر، جلوی بحران جدیدی علیه ایران را گرفت، نباید گذاشت بهترین زمانها از دست برود و تا کشور مجبور شود در مقابل فشار جامعه جهانی کوتاه بیاید.

نویسنده با اشاره به شرطهای یک سال پیش اتحادیه اروپا در زمینه گسترش رابطه با ایران نوشته است که این شرایط چهارگانه به جای گسترش رابطه به تداوم رابطه تبدیل شد. شفافسازی برنامه هسته ای، رعایت حقوق بشر، همگامی با صلح خاورمیانه و عدم حمایت از تروریسم چهار شرط اتحادیه اروپا بود.

ایران جمعه پرونده حقوق بشر ایران در سازمان ملل متحد را بررسی کرده و با اشاره به تصویب قطعنامه هفته پیش کمیسیون حقوق بشر این سازمان نوشته که لازم است مسئولان کشور با اقدامات مناسب از محکومیت احتمالی ایران در مجمع عمومی سازمان ملل جلوگیری کند. هفته پیش، کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل به قطعنامه ای رأی داد که در آن، ایران به نقض حقوق بشر متهم شده است.

ایران جمعه طرح مسائل مربوط به حقوق بشر را سیاسی دانسته اما نوشته برخی موارد نیز به خاطر مسائل حقوقی و قانونی است و باید در سطح داخلی تغییراتی ایجاد شود تا راه طرح این گونه مسائل در مجامع بین المللی بسته شود.

هفته نامه **شما** ارگان جمعیت مؤتلفه اسلامی به سخنان احمد شیرزاد نماینده اصفهان در مجلس شورای اسلامی انتقاد کرده و آن را خیانت آشکاری خوانده است که بسادگی نمی توان از آن گذشت. شما نوشته: "آیا این نماینده می دانسته که این خیانت آشکاری علیه منافع و مصالح ملت ایران است و سخنان او در جریان ماجرای پروتکل الحاقی به آمریکا، اسرائیل و غریبها کمک می کند". **یالنارت** ارگان انصار حزب الله آقای شیرزاد را عنصری نفوذی درون حاکمیت و ستون پنجم دشمن معرفی کرده و نوشته: "آیا مسئولان کشور نباید چاره ای ببیندیشند که در اصلی ترین ارکان حکومت، چنین عناصری نفوذ نکنند؟".

هفته گذشته، آقای شیرزاد با انتقاد از عملکرد دولت ایران در زمینه حقوق بشر و انرژی اتمی، مقامات ایران را متهم کرده بود که با شیوه های نامطلوب، زمینه فشار بین المللی علیه ایران را فراهم کرده اند. هفته نامه **امید جوان** در گزارش هفتگی خود به بررسی قتل چند تن از نویسندگان و فعالان سیاسی در پائیز ۷۷ پرداخته و نوشته که پس از گذشت چهار سال، این پرونده همچنان بحث انگیز است و پس‌لرزه های آن قتلها هنوز فرو ننشسته است، زیرا همه در آن محکوم شده اند، هم قاتل هم مقتول، هم وکیل هم موکل و هم بازجو.

نویسنده **امید جوان** با اشاره به شکایت پرستو فروهر به کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل، احتمال داده است که بار دیگر و حتی زودتر از آنکه گزارش مربوط به حقوق بشر در ایران منتشر شود، نام فروهرها دوباره مطرح گردد.

پرستو فروهر دختر داریوش و پروانه فروهر، دو تن از منتقدان دولت ایران است که همراه با محمد مختاری و محمد جعفر پوینده، دو نویسنده ایرانی در آذر ماه سال ۷۷ به فاصله چند روز به دست برخی نیروهای وزارت اطلاعات به قتل رسیدند.

امید جوان در پایان گزارش می نویسد: "برای جلوگیری از اجماع جهانی علیه ایران در قبال جنگ با عراق، قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل را پذیرفتیم، ده سال بعد برای جلوگیری از اجماع جهانی علیه ایران به پذیرش پروتکل الحاقی تن دادیم، حال برای جلوگیری از اجماع جهانی علیه حقوق بشر چه خواهیم کرد؟".

هفته نامه های منسوب به محافظه کاران، وزارت کشور را که در اختیار اصلاح طلبان قرار دارد به تلاش برای حفظ وضعیت موجود مجلس در انتخابات آینده متهم کرده و از رئیس جمهور خواسته اند برای اجرای سالم انتخابات و امانتداری رأی مردم اقدامات عملی انجام دهد.

جام ارگان جامعه اسلامی مهندسين نوشته: "حزب حاکم با طرح موضوعاتی مانند قهر مردم از صندوقهای رأی، کاهش مشارکت مردم و درصد پائین رأی جناح منتقد را القا می کند".

به عقیده محمود عباسزاده مشگینى، نویسنده این مطلب، ممکن است با این فرض مجریان انتخابات برای کاهش مشارکت مردم به صورت کلی و کاهش آرا نامزدهای غیرهمسو به صورت ویژه، تهمیدات لازم انتخاباتی را فراهم نکنند.

آقای عباسزاده مشگینى در مقاله دیگری در هفته نامه **بالنارات** ارگان انصار حزب الله، وزارت کشور را وزارت حزب مشارکت خوانده و نوشته: "به نظر این جماعت، ماندن در قدرت ولو با تقلب مشروع است". به نوشته **بالنارات** شهروندانی که نگران سلامت انتخابات و بر امانتداری مجریان اطمینان ندارند باید به کجا باید مراجعه کنند؟

کوناگون

گزارش تشییع جنازه حجت الاسلام صادق خلخالی، نخستین حاکم شرع دادگاه های انقلاب، از دید يك روزنامه نگار

ماه منیر رحیمي، مصاحبه با پیام فضلي نژاد (قم) - راديو فردا - جمعه 7 آذر 1382 - 28 نوامبر 2003

صادق خلخالی حاکم دادگاه های شرع در سال های اول انقلاب، شب گذشته فوت کرد. حدود نیم ساعت پیش مراسم تشییع جنازه وي برگزار شد. پیام فضلي نژاد، روزنامه نگار از قم گزارش میدهد: تدابیر شدید امنیتی در خیابان های منتهی به حرم حضرت معصومه برقرار شده است. کل خیابان های منتهی به حرم را اجازه پارک نداده اند. از مقامات رسمی و مدرسان حوزه علمیه قم تنها چهره ای که قابل شناسایی بودند، آیت الله صانعی بودند. حول و حوش 500 تا 600 نفر در این تشییع جنازه شرکت دارند. وي می گوید: آقای خلخالی علیرغم اختلالات حواس از گذشته خودش در مصاحبه های رسمی دفاع میکرد ولی این به این معنا نیست که به اشتباهات خودش واقف نبود.

سکوت مقام های رسمی جمهوری اسلامی درباره درگذشت حجت الاسلام صادق خلخالی

در سخنرانی امروز نماز جمعه، آیت الله جنتی هیچ اشاره ای به درگذشت یکی از رقبان سیاسی خود از جناح چپ، حجت الاسلام صادق خلخالی، نکرد. مراسم به خاکسپاری حجت الاسلام خلخالی در قم برگزار میشود. نخستین حاکم شرع جمهوری اسلامی چهارشنبه شب، به علت کهولت سن و بیماری قلبی درگذشت. او که نماینده مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان نیز بود، بخاطر اعدام های

انبوهی که در سالهای نخست پس از انقلاب انجام داده بود، چهره تندرو و خشن شناخته میشود.

پیام فضلي نژاد، روزنامه نگار از قم به راديو فردا گفت، رسانه های رسمی جمهوری اسلامی خبر

درگذشته آقای خلخالی را چندان منتشر نکردند و مراسم خاکسپاری او در سکوت و خلوت برگزار شد.

پیام فضلي نژاد (روزنامه نگار، قم): مراسم به خاکسپاری آیت الله خلخالی، نخستین حاکم شرع دادگاه

انقلاب اسلامی امروز از مسجد حسن به سمت حرم حضرت معصومه انجام خواهد شد، و در حرم

ایشان به خاک سپرده میشوند. بعد از آن مراسم دیگری برگزار خواهد شد در منزل آیت الله خلخالی و

بعد فردا يك مراسم در تهران هست و سپس در زادگاه ایشان در خلخال مراسم دیگری خواهد بود.

شیرین فامیلی (راديو فردا): آقای فضلي نژاد آیا از مقام های رسمی هم برای خاکسپاری آقای

خلخالی به قم آمده اند؟

پیام فضلي نژاد: شبکه های صدا و سیما زیاد به این خبر نپرداخته اند. شبکه استانی قم در یکی دو

نوبت خبری این خبر را اعلام کرد و حتی بسیاری از مردم قم در جریان درگذشت آقای خلخالی نیستند.

و فکر میکنم يك عمدي در این قضیه وجود دارد. به هر حال من ساعت 11 صبح به منزل ایشان رفتم و

با فرزندان و خانواده ایشان صحبت کردم، در حقیقت بستگان درجه يك ایشان انجا حضور داشتند و

خبری از عزاداران بود. من تصور میکنم با يك جمعیت اندك امروز ساعت سه پیکر ایشان از مسجدامام

حسن به حضرت معصومه تشییع خواهد شد.

سیاوش اردلان (راديو فردا): یکی از همفکران صادق خلخالی، یا یکی از هم حزبی های او مهدی

کروبی، دبیر مجمع روحانیون مبارز است. او هنوز نگفته است که آیا در مراسم تشییع جنازه آقای

خلخالی در تهران یا درجای دیگر حاضر خواهد شد یا نه اما در پیامی به مناسبت درگذشت آیت الله

خلخالی، مهدی کروی اطلاعیه ای را صادر کرد و در این اطلاعیه گفت خدمات و مجاهدات این روحانی

عظیم القدر در دوران قبل و پس از انقلاب اسلامی و در صفحات زرین تاریخ پر شکوه انقلاب اسلامی

متجلی است. مهدی کروبی رییس کنونی مجلس شورای اسلامی، همچنین اظهار داشت ارادت این عزیز به امام بزرگوار خمینی کبیر و علاقه حضرت امام به ایشان از نقاط برجسته تاریخ حیات این روحانی والامقام است.

عدم ذکر خبر درگذشت حجت الاسلام خلخالی در نماز جمعه تهران

بحث بر سر برنامه های اتمی ایران از موضوعاتی بود که می شد پیش بینی کرد در نماز جمعه امروز تهران از سوی خطیب امروز نماز جمعه عنوان شود. آیت الله جنتی، دبیر شورای نگهبان امروز سخنران مراسم نماز جمعه بود.

آرش قویدل (روزنامه نگار، تهران): آیت الله جنتی امام جمعه موقت تهران از بیانیه آژانس بین المللی انرژی هسته ای و عدم ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد ابراز خرسندی کرد و آنرا رهایی از خطری بزرگ قلمداد کرد.

صدای آیت الله جنتی: روز چهارشنبه شورای حکام قطعنامه را صادر کرد. من خیلی با احتیاط صحبت می کنم. این خاصیت را این داشت که ما را از این مرحله خطرناک عبورمان داد. یعنی اینها اگرچه صد در صد میخواستند در اختیار آمریکا باشند، مسلم مساله به شورای امنیت کشیده میشد، و برای ما خیلی مشکل ایجاد میکرد. فقط حق فناوری هسته ای برای جمهوری اسلامی شناخته شد و این حق هم برای همیشه محفوظ خواهد ماند...

آرش قویدل: وی در ادامه به محکومیت اخیر ایران در مجمع عمومی سازمان ملل اشاره کرد و اظهار داشت نقض حقوق بشر در ایران ادعایی واهی پیش نبوده و سازمان ملل با پرداختن به این موضوع در امور داخلی کشور دخالت می کند. به گفته وی آمریکا با بهانه جویی های مختلف ول کن جمهوری اسلامی نیست.

گفتنی است که آیت الله جنتی سالگرد درگذشت آیت الله مدرس را تسلیت گفت اما از هر گونه اشاره ای به فوت آیت الله خلخالی، معروفترین حاکم شرع جمهوری اسلامی خودداری کرد.

اولین حاکم شرع جمهوری اسلامی درگذشت

شرق: شنبه 8 آذر 1382 - 29 نوامبر 2003

آیت الله صادق خلخالی اولین حاکم شرع جمهوری اسلامی درگذشت. وی که از بیماری قلبی و مغزی رنج می برد روز پنج شنبه ششم آذر ماه در پی یک عمل جراحی در بیمارستانی در تهران فوت کرد.

تشییع جنازه وی نیز روز جمعه در قم از مسجد امام حسن عسگری به سوی صحن حرم حضرت معصومه (س) انجام شد. در این مراسم آیت الله یوسف صانعی از مراجع تقلید بر پیکر آیت الله خلخالی نماز خواند. پیکر اولین حاکم شرع جمهوری اسلامی را در یکی از مقبره های حرم (نزدیک محل دفن آیت الله مفتاح) قرار دادند. مقام معظم رهبری طی پیامی به آقای رسولی محلاتی درگذشت آیت الله خلخالی را تسلیت گفتند. در حالی که ملکا رئیس دفتر مقام رهبری در قم، آیت الله توسلی از اعضای بیت امام خمینی(ره) و نماینده رئیس جمهور در تشییع، میرهادی رئیس دفتر مهدی کروبی در قم و سعید منتظری به نمایندگی از بیت آیت الله منتظری در این مراسم حضور داشتند.

همچنین سیدعبدالواحد موسوی لاری وزیر کشور، شیخ قدرت الله علیخانی نماینده مجلس، سید سراج الدین موسوی سفیر سابق ایران در پاکستان، غلامحسین کرباسچی، هادی قابل رئیس جبهه مشارکت قم، جعفری گیلانی عضو دفتر تبلیغات اسلامی قم از جمله افرادی بودند که پیکر آیت الله خلخالی را تشییع کردند، اعضای دادگاه ویژه روحانیت قم نیز در این مراسم حضور داشتند. درگذشت آیت الله خلخالی در شبکه های خبری بازتاب های متفاوتی داشت. سایت خبری BBC آخرین مصاحبه خود با آیت الله خلخالی به همراه زندگینامه مختصری از وی را منتشر کرد. شبکه های تلویزیونی ایرانی نیز در داخل و خارج از کشور هر یک به گونه ای خبر درگذشت خلخالی را پخش کردند. در صدا و سیما جمهوری اسلامی چندان به این خبر پرداخته نشد. اما رسانه های فارسی زبان خارج از کشور با نگاهی انتقادی این خبر را منعکس کردند. روزنامه شرق امروز طی گزارشی ویژه حیات سیاسی آیت الله خلخالی را بررسی کرده است.